

Forsknings- og utviklingsstøtte

Statsstøttehjemmel

Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter gis med hjemmel i Det alminnelige gruppeunntakets artikkel 25, Støtte til forskning og utvikling. Se beskrivelser av unntaksbestemmelsene på siden <https://www.enova.no/esa>

Unntaksbestemmelsene fastsetter hvilke aktiviteter som kan støttes, hvilke kostnader som kan tas med og hvilken støtteandel som er tillatt ved de ulike aktivitetene. Enovas programmer kan være mer begrenset enn det unntaksbestemmelsene omfatter.

Alle støtteberettigede kostnader må være knyttet til industriell forskning, eksperimentell utvikling eller forundersøkelser, som definert i Gruppeunntaket, herunder

Industriell forskning

Planlagt forskning eller kritisk undersøkelse med sikte på tilegnelse av ny kunnskap og nye ferdigheter for å utvikle nye produkter, prosesser eller tjenester, eller med sikte på en betydelig forbedring av eksisterende produkter, prosesser eller tjenester. Dette omfatter utforming av komponenter til sammensatte systemer og kan omfatte utvikling av prototyper i et laboratoriemiljø eller i et miljø med simulerte grensesnitt mot eksisterende systemer samt av pilotprosjekter, når det er nødvendig for den industrielle forskningen og særlig for å validere allmenn teknologi.

Eksperimentell utvikling

- a. tilegnelse, kombinerings, utforming og bruk av eksisterende vitenskapelige, teknologiske, forretningsmessige og andre relevante kunnskaper og ferdigheter med sikte på å utvikle nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester. Dette kan også omfatte for eksempel aktivitet som tar sikte på begrepsmessig definisjon, planlegging og dokumentasjon av nye produkter, prosesser og tjenester.
- b. utforming av prototyper, demonstrasjoner, pilotprosjekter, prøving og validering av nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester i miljøer som er representative for de reelle driftsforholdene, der hovedmålet er ytterligere teknisk forbedring av produkter, prosesser eller tjenester som ikke er fullt utviklet. Dette kan omfatte utvikling av kommersielt anvendelige prototyper eller forsøksprosjekter, som nødvendigvis er det endelige kommersielle produktet, og for dyrt å produsere for bruk bare til demonstrasjon og validering.

Eksperimentell utvikling omfatter ikke rutinemessige eller regelmessige endringer av eksisterende produkter, produksjonslinjer, produksjonsprosesser, tjenester eller annen pågående virksomhet, selv om disse endringene kan utgjøre forbedringer.

Forundersøkelser

Pvaluering og analyse av et prosjekts potensial med det formål å støtte beslutningsprosessen gjennom en objektiv og rasjonell påvisning av dets sterke og svake sider, muligheter og trusler, identifisere hvilke ressurser som kreves for å gjennomføre det, og til slutt vurdere dets utsikter til å lykkes.

Aktiviteter som faller utenfor disse kategoriene kan ikke støttes.

Godkjente kostnader

De støtteberettigede kostnadene knyttet til enten industriell forskning eller eksperimentell utvikling er:

Personalkostnader

Personalkostnader, herunder til forskere, teknikere og annet hjelpepersonale, kan tas med i den grad de er sysselsatt i prosjektet.

Enova godkjenner en sjablongmessig timesats inkludert overheadkostnader på inntil 1,2 ‰ av brutto årslønn, begrenset oppad til 1 200 kroner per time. Brutto årslønn vil si regnskapsført årslønn før skattetrekk. Det sjablongmessige påslaget for dekning av overheadkostnader omfatter kostnadene som allerede ligger i bedriftens regnskap. Disse kan være reisekostnader, kontorkostnader, IKT-kostnader, forsikringer, pensjonskostnader og liknende. Overheadkostnader som inngår i det sjablongmessige påslaget i timesatsen (for eksempel reiser) kan ikke i tillegg føres på prosjektrengskapet.

Det er anledning til å bruke gjennomsnittlige timesatser for grupper av prosjektdeltakere. Den gjennomsnittlige timesatsen for grupper av deltakere følger samme regler for beregning av timesats, og kan ikke overskride 1 200 kr/t. Timesatsen kan ikke inkludere element for fortjeneste. Beregningsgrunnlag og metode for gruppe timesatser må kunne gjøres tilgjengelig for Enova dersom Enova ber om det.

Personalkostnader skal dokumenteres med oversikt over årslønn og timeregnskap som viser dato, hvilke arbeidsoppgaver som er utført og antall timer som er brukt. Timeregnskapet skal være signert av prosjektleder.

Maskiner, instrumenter og utstyr

Kostnader for maskiner, instrumenter og utstyr kan tas med i den utstrekning og for det tidsrommet de brukes i prosjektet. Dersom instrumentene og utstyret ikke brukes i hele sin levetid i prosjektet, støttes kun avskrivningskostnadene som svarer til prosjektets varighet og omfang, beregnet i samsvar med alminnelig anerkjente regnskapsprinsipper.

Bygninger

Kostnader for bygninger kan tas med i den utstrekning og for det tidsrommet de brukes i prosjektet. For bygninger støttes kun avskrivningskostnadene som svarer til prosjektets varighet og omfang, beregnet i samsvar med alminnelig anerkjente regnskapsprinsipper. Kostnader forbundet med grunn er ikke støtteberettigede.

Innkjøpte tjenester og immaterielle rettigheter

Kostnader for kontraktforskning, kunnskap og patenter kjøpt eller lisensiert fra eksterne kilder i samsvar med prinsippet om armlengdes avstand, samt kostnader for rådgivning og tilsvarende tjenester som utelukkende anvendes til prosjektet kan tas med.

Driftskostnader

Felleskostnader og andre driftskostnader, herunder materialkostnader, forsyninger og lignende produkter, som er direkte knyttet til prosjektet kan tas med.

De støtteberettigede kostnadene knyttet til forundersøkelser er kostnadene ved studiene/forundersøkelsene.

Kostnader som ikke godkjennes

Enova godkjenner ikke kostnader og forpliktelser som er påløpt før søknadstidspunktet eller etter avtalt dato for prosjektslutt.

Merverdiavgift på innkjøpte tjenester inngår ikke som en del av godkjente kostnader dersom virksomheten er fradragsberettiget for kostnader ført i prosjektregnskapet.